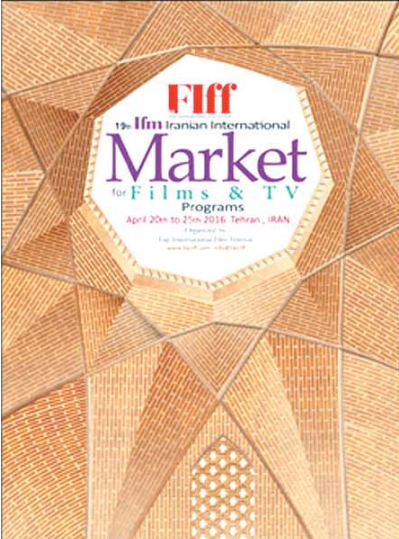
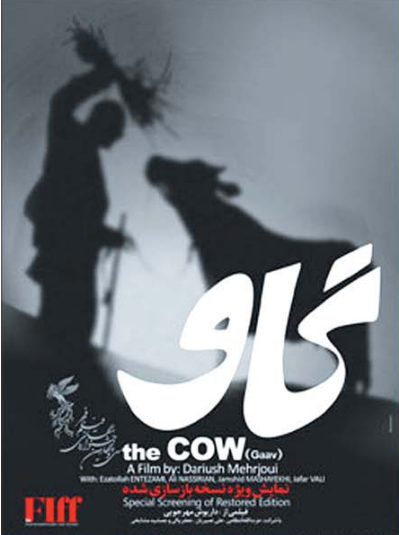
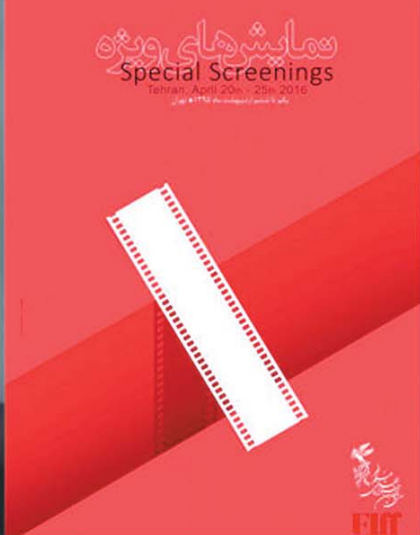
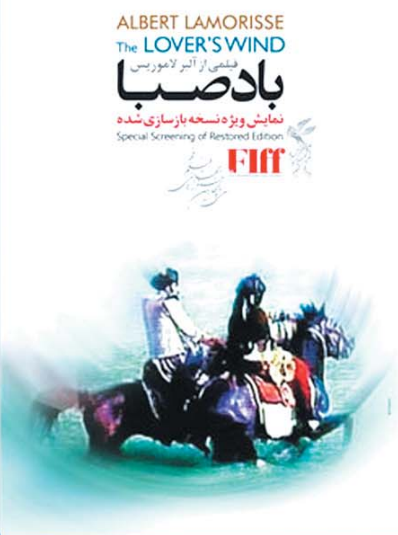

ویژه‌نامه جشنواره جهانی فیلم فجر

گفت‌وگو با طراح پوسترهای جشنواره جهانی فجر:

می‌خواستم به سادگی مطلق برسم

سحر آزاد

حمیدرضا بیدی، طراح پوسترهای سی‌و‌چهارمین جشنواره جهانی فیلم فجر را هم انجام داده است. او پیش از این، طراحی پوسترهای اصلی و جنبی جشنواره سیست‌وهفتم فیلم فجر و پوسترهای جنبی جشنواره بیست‌ویکم فجر را برعهده داشته است. بیدی همچنین طراح تندیس‌های بخش‌های جنبی جشنواره سی‌وسوم بوده است. با او درباره پوسترهای این دوره جشنواره گفت‌وگو کردیم:

❧ شما در گفت‌وگویی درباره طراحی پوسترهای جشنواره گفته بودید: «کار پوستر جشنواره فجر یک کار انقلابی بود و ما سنگ اول این قضیه را گذاشته‌ایم». منظور-تان از کار انقلابی چه بود و چه سنگ اولی را گذاشته‌اید؟

پوستر همیشه تابع زمان و شرایط خودش بوده است، پوستر اصلی جشنواره حاصل فکر و کار گرافист به‌تنهایی نیست البته در کار گرافیک، دیدن سفارش‌دهنده مؤثر است اما درباره جشنواره فیلم داخلی و بین‌المللی و کارهایی در این سطح حساسیت‌ها زیاد است. تصمیم براین بود حتما یک فریم از فیلم «گاو» انتخاب شود به این دلیل که این فیلم پیشرو بوده و جزء چند فیلم برتر سینمای ایران است. برای اولین‌بار بود که در جشنواره فیلمی در ایران تصویری از یک فیلم ارائه شد. پوستر جشنواره بهمین صرفا تصویر آقای شکیبایی (بازیگر سینما) بود و من هم روی آن نقد دارم به‌ویژه درباره اجرای آن، چون شخصی را بدون اینکه در صحنه اصلی فیلم باشد مونتاژ کرده بودند اما پوستر این جشنواره یک فریم از یک فیلم است و حرف زیادی دارد و به دلیل نگاه بین‌المللی‌ای که دارد، باعث می‌شود خارجی‌ها از این پوستر خوششان بیاید. درباره استفاده از انقلاب که به‌کار برده‌ام نیز به همین دلیل است چون تا به حال یک فریم از فیلم در ایران برای پوستر یک جشنواره استفاده نشده است. درحالی‌که در جشنواره‌های خارجی سابقه این کار خیلی زیاد است و اگر به جشنواره «کن» نگاه کنید، آنها در دوره‌های مختلف یک فریم از فیلم‌های به یادماندنی را روی پوسترهایشان کار کرده‌اند.

❧ چرا در ایران تا به‌حال این کار صورت نگرفته بود؟ برای اینکه ما همیشه دنبال کارهای پیچیده و

عجیب‌وغریب در گرافیک‌مان هستیم. پوسترهایی که برای دوره بیست و هفتم طراحی کرده بودم، پیچیده‌ترین اجرا را داشتم مثل سیمرغی که با سی پرنده شکل گرفته بود اما در این دوره تصمیم گرفتم به سادگی مطلق برسم و از این پیچیدگی‌ای که گرافیک ما دچار آن شده و از آوردن همه مفاهیم در یک پوستر، می‌خواستم دوری کنم. از این جهت من تصمیم گرفتم هرچه ساده‌تر به

قضیه نگاه کنم. در پوستر اصلی هم شما می‌بینید فضای سفید زیادی وجود دارد و یک فریم ترم‌شده از فیلم گاو هست که نهایت سادگی را دارد. یک لی‌اوت نسبتا قوی هم در بالای پوستر وجود دارد و خارجی‌ها با این کار ارتباط برقرار می‌کنند چون پوسترهای آنها نیز ساده است البته بگذریم پوستر یک فیلم تجاری در ذات خود هیجان دارد و آن یک بحث دیگر است اما وقتی در فرمت کلی نگاه می‌کنید، متوجه می‌شوید آنها به سادگی‌هایی رسیده‌اند ولی ما فرهنگ پرترکلی داریم که برای خودمان درست کرده‌ایم و تعارف‌های روزانه‌مان را در گرافیک‌مان هم داریم. من سعی کردم از این مسئله دور شوم و خیلی رک و سریع کار کنم.

❧ شما در همان گفت‌وگو اشاره کردید این پوسترها می‌تواند نگاه و تفکر میهمانان خارجی را مبنی بر دید گرافیک جهان‌سومی از کشور ما دور کند. گرافیک جهان‌سومی مگر چگونه است؟

گرافیک جهان‌سومی به این معنا نیست که جهان سوم، گرافیک ندارد اما اصولا گرافیک در معنای خودش در کشورهای اروپایی و آمریکایی سرآمد گرافیک ماست و منظور من به معنای درست‌بودن گرافیک است. فکر می‌کنم شسته‌رفتگی‌ای که در گرافیک این دوره جشنواره وجود دارد و درست نگاه‌کردن به عناصر گرافیک بصری، خارجی‌ها را تا حد زیادی متوجه گرافیک ایران خواهد کرد.

❧ از گرافیک در بخش داخلی بگذریم. اگر گرافیک ایران به‌ویژه در زمینه پوستر در سطح بین‌المللی دستاوردهای خوبی داشته باشد و جوایز زیادی بگیرد،

با وجود اینها فکر می‌کنید پوستر و گرافیک ما نتوانسته است به‌خوبی در دنیا معرفی شود؟

طراحی پوستر برای شرکت در یک مسابقه با پوسترِی که سفارشی است، تفاوت زیادی دارد. از اتیکت‌ها تا بیلبرودهای جشنواره همگی جزء گرافیک می‌شود. وقتی نام جشنواره می‌آید اول از همه یونیفورم مطرح است مثلا می‌گویند رنگ جشنواره امسال قرمز و طوسی است یا فونت‌ها و فاصله حروف هم مشخص می‌شود. سفارش نمی‌گیرند. سفارش یک پوستر خودم اما آنها پوسترهایی بیست‌وهفتم طراحی کرده بودم، به سادگی مطلق برسم و از این پیچیدگی‌ای که گرافیک ما دچار آن شده و از آوردن همه مفاهیم در یک پوستر، می‌خواستم دوری کنم

قواعدی را شکسته است. گرافист‌های جایزه‌بگیران نمی‌توانند معیار پیشرفت گرافیک ما باشند. کار آنها در کجای این مملکت چاپ می‌شود؟

❧ منظور من در داخل ایران نبود. می‌خواستم بگویم جایزه‌هایی که در خارج از کشور نصیب ایران شده، باعث معرفی گرافیک ما به خارجی‌ها نشده است؟

میهمان‌های خارجی ما هم می‌دانند کجا می‌آیند. یک وقت آنها به نمایشگاه گرافیک بین‌المللی می‌روند، یک‌وقت به نمایشگاه فیلم می‌آیند و در کنار آن گرافیک

را می‌بینند. گرافیک یک مفهوم کاربردی است و مفهوم جایزه‌گیری نیست. گرافیک زمانی مفهوم پیدا می‌کند که پشت‌سر آن مفهوم چاپ بیاید. گرافیک بدون چاپ فقط یک نقاشی است. این تعریف بین‌المللی و ریشه‌ای گرافیک است.

❧ اکنون که بحث سفارش‌دهنده هم پیش آمد، چقدر دغدغه‌های شما از سوی مسئولان جشنواره درک شد؟
من بالاترین سطح گرافیک فرهنگی و تجاری را در زندگی خودم کار کردم و الان هم یکی از دغدغه‌هایم نقاشی و تصویرسازی است بنابراین نمی‌توانم الکی آورده‌ام اما آنها پوسترهایی بوده‌اند که برای دل خودم طراحی کردم. بیشتر کسانی که در این مسابقات شرکت می‌کنند، بیشتر نقاشی می‌کنند یعنی سفارش نمی‌گیرند. سفارش یک پوستر خودش یک استرس است و شما محدود می‌شوید. خیلی از مردم ما حتی پوسترهای برندگان طراحان ما در خارج از کشور را ندیده‌اند یعنی حتی یک‌بار هم چاپ نشده است و این را هم باید بگویم یکی از همان پوسترها که در خارج از کشور برنده شده است، اگر توانستید در سیستم داخلی چاپ کنید؟ ما یک سری گرافист جایزه‌بگیر داریم مثل فیلم‌سازان جایزه‌بگیران، یک سری گرافист واقعی و فعال و کارکن داریم که اینها هم معدود هستند. شاید برای اولین‌بار است که گرافِستی با ۲۵ سال سابقه در محل جشنواره مستقر شده است تا کار را از نزدیک نظارت کند که این قواعدی را شکسته است. گرافِست‌های جایزه‌بگیران نمی‌توانند معیار پیشرفت گرافیک ما باشند. کار آنها در کجای این مملکت چاپ می‌شود؟

❧ شما طراحی پوستر دوره‌های قبل را هم بر عهده داشتید. در آن دوره‌ها شرایط چطور بود؟

در هر جشنواره‌ای از سوی دبیر، سیاست‌های کلی اعمال می‌شود. در دوره بیست‌وهفتم با توجه به تمایلات تصویرسازی‌ای که در من وجود داشت، پیچیدگی‌های تصویری زیادی داشتم، اتفاقا در این دوره هم یکی از پوسترهایم را به صورت پیچیده و با تکنیک پیچیده کار کردم. یکی از آنها با تکنیک بسیار پیچیده کار شده و مربوط به بخش بازار بود. من سقف یک ابزار را با همه پیچیدگی‌ها و آجرهای ریزش کار کرده بودم اما دیگر پوسترها کار شد. در برنامه «هفت» پوسترهای بخت معرفتی گرافیک ما به خارجی‌ها نشده است؟ میهمان‌های خارجی ما هم می‌دانند کجا می‌آیند. یک وقت آنها به نمایشگاه گرافیک بین‌المللی می‌روند، یک‌وقت به نمایشگاه فیلم می‌آیند و در کنار آن گرافیک

روز ششم پنجشنبه ۱۳۹۳/۴/۱۵	۱۲:۰۰ ساعت	۱۳:۰۰ ساعت	۱۴:۰۰ ساعت	۱۵:۰۰ ساعت	۱۶:۰۰ ساعت	۱۷:۰۰ ساعت	۱۸:۰۰ ساعت	۱۹:۰۰ ساعت	۲۰:۰۰ ساعت
نمایش‌های بازار فیلم	۱۹:۰۰ ساعت مهر و ماهی در جهان ۳ ساعت	۱۸:۰۰ ساعت مهر و ماهی در جهان ۳ ساعت	۱۷:۰۰ ساعت مهر و ماهی در جهان ۳ ساعت	۱۶:۰۰ ساعت مهر و ماهی در جهان ۳ ساعت	۱۵:۰۰ ساعت مهر و ماهی در جهان ۳ ساعت	۱۴:۰۰ ساعت مهر و ماهی در جهان ۳ ساعت	۱۳:۰۰ ساعت مهر و ماهی در جهان ۳ ساعت	۱۲:۰۰ ساعت مهر و ماهی در جهان ۳ ساعت	۱۱:۰۰ ساعت مهر و ماهی در جهان ۳ ساعت
نمایش‌های بازار فیلم	۱۹:۰۰ ساعت مهر و ماهی در جهان ۳ ساعت	۱۸:۰۰ ساعت مهر و ماهی در جهان ۳ ساعت	۱۷:۰۰ ساعت مهر و ماهی در جهان ۳ ساعت	۱۶:۰۰ ساعت مهر و ماهی در جهان ۳ ساعت	۱۵:۰۰ ساعت مهر و ماهی در جهان ۳ ساعت	۱۴:۰۰ ساعت مهر و ماهی در جهان ۳ ساعت	۱۳:۰۰ ساعت مهر و ماهی در جهان ۳ ساعت	۱۲:۰۰ ساعت مهر و ماهی در جهان ۳ ساعت	۱۱:۰۰ ساعت مهر و ماهی در جهان ۳ ساعت

جان‌بخشی

کارگردان انیمیشن «ناسور»:

امیدوارم «ناسور» در بازار فیلم دیده شود

نسرین بخت‌پور: کیانوش دالوند، کارگردان انیمیشن سینمایی «ناسور»، معتقد است حضور در بازار فیلم سی‌وچهارمین جشنواره جهانی فیلم فجر فرصت مناسبی برای دیده‌شدن هنر انیمیشن ایران در سطح بین‌المللی است. او پیش از این، انیمیشن «رستم و سهراب» را کارگردانی کرده بود. انیمیشن سینمایی «ناسور» به موضوع عاشورا پرداخته است.

❧ چطور شد در «ناسور» به حوادث عاشورا پرداختید؟

همان‌طور که اشاره کردید، انیمیشن سینمایی «ناسور»، روایتی از حماسه عاشورا است و در این فیلم سینمایی که گروه مخاطب نوجوان را به خود اختصاص می‌دهد، وقایع این حماسه بزرگ تاریخی را به تصویر کشیده‌ایم. به تعبیر دیگر، «ناسور» راوی شهادت مظلومانه امام حسین(ع) است. درواقع در این فیلم به اتفاق‌هایی که در روز عاشورا رخ داده، تصمیم‌هایی که هر فرد در این حماسه گرفته است، اشاره و سعی کردیم آن بخش از تاریخ حماسه عاشورا که کمتر به آن پرداخته شده را به نمایش بگذاریم.

❧ فکر می‌کنید این انیمیشن تا چه میزان می‌تواند در جشنواره جهانی فجر بر مخاطب تأثیر بگذارد؟

هدف ما آشناکردن مردم دنیا با فرهنگ و مذهب‌مان است. امام‌حسین(ع) پیش از اینکه پیشوا دینی باشند، آزاده هستند و محبوبیتی بزرگ در ذهن جهانیان دارند.

❧ به نظر شما فیلم چگونه باید دیده و عرضه شود تا مورد توجه قرار گیرد؟

به‌طورکلی این فیلم قابلیت عرضه جهانی را دارد و اکثر مسئله‌ای در چگونگی معرفی و عرضه فیلم به وجود نیاید، در بازار فیلم به‌خوبی دیده می‌شود.

❧ پیش‌بینی شما از استقبال مخاطبان و توجه بخش‌کنندگان بین‌المللی به فیلم‌های انیمیشن، چیست؟

بدون شک کشورهایی با مذهب شیعه تمایل بسیاری برای خرید این انیمیشن خواهند داشت. اما هدف دیگر ما غیر از عرضه اثر به کشورهای اسلامی، فروش و عرضه آن به جوامع غیراسلامی هم است. امیدوارم «ناسور» بتواند در تلوزیون و سینماهای دیگر کشورها نمایش داده شود. همان‌طور که بسیاری از ما از فیلم «مصائب مسیح» لذت بردیم، این فیلم هم می‌تواند برای جهانیان لذت‌بخش باشد.

❧ به نظر شما حضور انیمیشن در جشنواره جهانی فجر چه تأثیری در پیشرفت و شکوفایی هنر انیمیشن در ایران خواهد گذاشت؟

متأسفانه در ایران انیمیشن خیلی جدی گرفته نشده و همین‌طور هم سینمای کودک مظلوم واقع شده و مورد توجه نیست و این موضوع آسیب جدی دیده. درحالی‌که در سینمای هالیوود توجه ویژه‌ای به فیلم‌سازان و فیلم‌های انیمیشن می‌شود. در سینمای ایران کسی برای انیمیشن ارزش قائل نیست. این در حالی است که باید در سینمای ایران بستری برای تولیدات انیمیشن فراهم شود، چراکه آثار انیمیشن می‌توانند صنعت را در کلیت سینما گسترش دهند. نکته دیگر اینکه در کشورهای پیشرفته سازندگان فیلم‌های انیمیشن کشف و به دنیا معرفی می‌شوند. اما در ایران راه‌های پیشرفت اندک است. بنابراین جشنواره جهانی فیلم فجر فرصت مناسبی در دیده‌شدن هنرمندان در سطح جهان فراهم می‌کند. **❧ ارزیابی شما از سی‌وچهارمین جشنواره جهانی فیلم فجر چیست؟** هر جشنواره می‌تواند فرصت مناسبی برای معرفی آثار هنری باشد که جشنواره جهانی فیلم فجر هم از این قاعده مستثنا نیست. امیدوارم انیمیشن سینمایی «ناسور» هم در جشنواره جهانی فجر و هم در دنیا دیده شود و راه را برای عرضه بیشتر این آثار به جهان اسلام باز کند.

عمق میدان

گفت‌وگوی «شرق» با مرجان اشرفی‌زاده، کارگردان «آجی»

آینده سینما، روشن است

شرق: مرجان اشرفی‌زاده، کارگردان فیلم سینمایی «آجی»، از حضور نخستین تجربه سینمایی خود در سی‌وچهارمین جشنواره جهانی فیلم فجر ابراز خوشحالی کرد و گفت همواره دنبال فرصتی مناسب برای دیده‌شدن این فیلم قبل از اکران عمومی بوده است. این کارگردان جوان سینما که با فیلم «آجی» در بخش ویژه این دوره از جشنواره جهانی فیلم حضور دارد، در گفت‌وگو با خبرنگار «شرق»، تأکید کرد مشتاق دریافت بازخورد مخاطبان فیلمش است و همچنین ابراز خرسندی کرد فیلم «آجی» برای اولین‌بار در جشنواره جهانی که متعلق به ایران است، روی پرده می‌رود. در ادامه گفت‌وگو با این کارگردان زن سینمای ایران را می‌خوانید:

❧ فیلم «آجی» نخستین تجربه فیلم بلند داستانی‌تان به شمار می‌رود. درحالی‌که شما قبل از ساخت اثر سینمایی، تجربه‌هایی در زمینه ساخت فیلم کوتاه داشتید. این تجربه‌ها تا چه اندازه در روند ورود شما به دنیای حرفه‌ای تأثیرگذار بوده است؟

سالا بعد از تمام‌کردن دانشکده سینما، حدود ۲۰ فیلم داستانی کوتاه و مستند کار کردم. بعد از آن، پنج فیلم بلند ویدئویی برای تلوزیون ساختم. فکر می‌کنم این فیلم‌ها به لحاظ روایت، برای ساختن نخستین فیلم بلند سینمایی خیلی مؤثر بودند. اکنون چه فیلم‌های کوتاه و چه فیلم‌های ویدئویی، مرا کام‌به‌کام به فیلم «آجی» رسانده است و امیدوارم این کام‌ها نتیجه داده باشد. این فیلم ملودرام اجتماعی و خانوادگی، روایتگر قصه مادری مسن و دختری میان‌سال است که درگیر شرایط خاصی هستند. فیلم فضایی غم و شادی را در کنار هم برای مخاطبان به تصویر می‌کشد.

❧ آیا نسبت به مسائل و دغدغه‌های اجتماعی زنان نگاه ویژه‌ای دارید؟

داستان فیلم سینمایی «آجی»، که براساس شناخت نسبی من از فضای جامعه و تجربه‌های متفاوت بوده، قصه‌ای است که می‌دانستم ممکن است مطابقت‌های زیادی در جامعه داشته باشد که خیلی دقیق و موشکافانه به آن نگاه نشده. سعی کردم ریزبینانه و دقیق به این موضوع نزدیک شوم تا وابستگی، شرایط و حسی که این دو نفر به هم دارند را به تصویر بکنم.

❧ انتخاب بازیگران سرشناس سینما و تئاتر بر چه اساس بود؟ طبیعتا مانند هر نویسنده و کارگردانی وقتی فیلم‌نامه‌ای نوشته می‌شود، شخصیت‌هایی روی کاغذ خلق می‌شوند و در ذهن شکل می‌گیرند. با توجه به ذکاوتی که سینما و تئاتر ما دارد، آنها را گزینش می‌کنیم و در بازی‌نویسی‌های بعدی فیلم‌نامه بازیگرها و شخصیت‌های نقش جا می‌افتند. من سعی کردم با توجه به مختصاتی که نقش‌های این قصه داشت و انتخاب‌هایی که اتفاق افتاده است، از بازیگران محبوب که حضور موفق سینمایی داشتند یا سابقه تئاتری دارند و همچنین واجد توانایی‌های بازی‌ای رئالیستی هستند، استفاده کنم. از این انتخاب‌ها هم خیلی راضی‌ام.

❧ فیلم‌نامه را همراه ناهید طباطبایی داستان‌نویس و همچنین علی اصغری به نگارش درآوردید. آیا طرح کلی بوده که با همکاری هم فیلم‌نامه را بنویسید؟

من و آقای اصغری چندین سال است که با هم همکاری می‌کنیم منتها از زمانی که طرح و ایده فیلم «آجی» به ذهن من رسید، فکر کردم حضور

خانم نویسنده خیلی می‌تواند مؤثر باشد که خوشبختانه با خانم طباطبایی آشنا شدم. آثاری که از ایشان خوانده بودم، باعث شد این کار را پیشنهاد دهم که درنتیجه هم ناهید طباطبایی و علی اصغری این همکاری را پذیرفتند. درواقع برای شروع به کار، یک گروه سه‌نفره شدیم که ایده اولیه داستان برای من بود و فیلم‌نامه‌ای که حاصل شده، حاصل همکاری ما با هم است.

❧ در مصاحبه‌های قبلی خود به حضور موفق این فیلم در جشنواره‌های مختلف خارجی اظهار امیدواری کرده بودید. فکر می‌کنید امتیاز ویژه‌ای که «آجی» برای حضور در جشنواره‌ها دارد، چیست؟ همان‌طور که اشاره کردم فیلم «آجی» با موضوع زنان یک موضوع آشنا و دغدغه اجتماعی مشترک در همه دنیاست، با این امتیاز می‌توان گفت «آجی» می‌تواند توسط مخاطبان خارجی هم مورد پسند و استقبال قرار گیرد. زبان هنر، زبانی مشترک و جهانی است که می‌تواند دغدغه‌ها و مشکلات از هر کجای دنیا را مطرح و با مخاطب خود ارتباط برقرار کند.

❧ شما در بخش نمایش‌های ویژه سی‌وچهارمین جشنواره جهانی فیلم فجر حضور دارید و قرار است «آجی» برای میهمان‌های این رویداد هنری روی پرده رود. چقدر نظر مخاطبان جشنواره برای شما و آینده این فیلم اهمیت دارد؟

مانند هر فیلم‌سازی حضور در جشنواره و دیده‌شدن فیلم برای ما اهمیت دارد. همان‌طور که اشاره کردم فیلم «آجی» فیلمی است که می‌تواند حضور جشنواره‌ای خوبی داشته باشد، چراکه از ابتدا نگاه ما به مخاطب بوده و فکر کردیم این فیلم برای اکران سینما آماده می‌شود و باید نظر آنها را جلب کند. این فیلم جنبه‌های هنری نیز دارد که می‌تواند در جشنواره‌ها شرکت کند و مورد توجه و داوری قرار گیرد. جشنواره جهانی فیلم فجر هم فرصتی است برای حضور و دیده‌شدن و امیدوارم مانس دیده‌شدن را داشته باشد.

❧ به چه دلیل تمایل داشتید نخستین حضور بین‌المللی فیلم در جشنواره وطنی باشد؟

همواره دنبال فرصتی مناسب قبل از اکران عمومی فیلم بودم تا متوجه بازخورد مخاطبان شوم و خوشبختانه این فرصت دست داد تا این فیلم سینمایی در جشنواره جهانی که متعلق به کشور عزیزمان ایران است، حضور داشته باشد؛ جشنواره‌ای که نویدبخش روزهای خوب و آینده روشن سینمای ایران خواهد بود. درواقع حضور در جشنواره‌ای بین‌المللی، تعامل سازنده و پررنگی را با جامعه جهانی سینما به دست می‌آورد. به نظر من جشنواره جهانی فیلم فجر جایگاهی ویژه و شایسته برای سینمای ایران همراه دارد که البته باید پیش از این محقق می‌شد. اما هیچ‌گاه برای شروع یک حرکت فرهنگی خوب، دیر نیست.

❧ همکاری با گروه تولید فیلم «آجی» چگونه بود؟

خوش‌شانس بودم که در اولین تجربه در مقام کارگردان، گروهی را در کنار خود داشتم که مبنای کارشان اخلاق و اعتماد به یکدیگر بود. از همه به‌چاهی گروه نکاتی آموختم که تا سال‌ها می‌توانم در تجربه دنیای کارگردانی از آنها بهره ببرم.